

2.3. ASANSÖR KONTROLLERİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

ASANSÖR KONTROLLERİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ:

Asansörler yüksek katlı binalardaki dikey taşıma araçlarımızdır. 19. YY. sonlarında insanların kullanabileceği güvenlik düzeyine sahip asansörlerin imal edilmiş olması bu tarihten sonra daha yüksek katlı binalar yapılmasını sağlamıştır. Ülkemizde de belli bir kat sayısının üzerindeki binalarda asansör bulunması yasal düzenlemelerle mecbur kılınmıştır. Asansörlerin bir önemi de yaşlı ve engelli insanların şehir hayatına uyumlarına sağladığı katkıdır.

Teknolojik gelişmeler asansörlerin güvenlik ve konfor seviyelerini arttırmıştır. Asansörlerin çalışmasında can ve mal güvenliğinin yanında kesintisiz çalışmaları da önemli bir değerlendirme ölçütüdür.

Bunların sağlanabilmesi kabaca aşağıdaki sıralamaya uygun bir çalışmayla mümkündür :

- Asansörün yapılacağı binanın bölgesel, mimari, iklim, bina kullanım amacı vs. gibi özelliklerine uygun tasarım,
- Uygun malzeme seçimi,
- Kurallarına uygun imalat,
- Gerekli son kontroller ve asansörün kullanıma açılması,
- Düzenli yapılması gereken bakım, onarım ve kontrol faaliyetleri.

Ancak ülkemizdeki asansörlerin güvenli ve sürekli çalışır şekilde bulunması konusunda ciddi sıkıntılar vardır. Uygun şekilde olmayan asansörlerden kaynaklı kazalar can ve mal kaybına sebep olmaktadır.

Örneğin Grafik 1'de (Syf: 59) Ankara Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü verilerine göre 1998-2010 yılları arasındaki Başkent Ankara'daki asansör kazaları istatistiği görülüyor. Bu rakamlar sadece İtfaiye Müdürlüğü'ne bildirilen kazalardır. Ayrıca asansör çalışanlarının yaşadığı kazaların iş kazası kapsamında değerlendirilip bu listede yer almadığını ve can kayıplarının çok daha fazla olduğunu belirtirsek ortaya çok daha üzücü bir tablo çıktığını görebiliriz.

18 Kasım 2008 tarihli 27058 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 18 Mayıs 2009 da yürürlüğe giren Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği'nin 10. mad-

desine göre kullanımda bulunan her asansörün kontrolünün yılda en az bir defa bağlı bulunan belediye veya valiliklerce yapılması zorunludur. (Bu madde daha önceki Asansör Yönetmeliklerinde de bulunmaktadır.) Bu kontrollerin Yetkili Elektrik/Elektronik ve Makine Mühendisleri'nce yapılması gerekmektedir. Fakat belediyelerin bünyesinde yeterli sayıda ve nitelikte personel bulunmamaktadır.

Kamu çıkarlarının sağlanması, can ve mal güvenliğinin sağlanması ve çevrenin korunması amaçlanarak TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi ve Çankaya Belediyesi arasında 11.01.2002 tarihinde imzalanan protokol ile Asansör Kontrolleri Koordinatörlüğü oluşturulmuş ve 01.03.2002 tarihinde asansör kontrol ve denetleme hizmetleri başlatılmıştır.

Asansör Kontrolleri Koordinatörlüğü olarak yapılan kontrollerde bina yöneticisi 'Yönetici Bilgilendirme Formu' ile yapılacak kontrol ve sorumlulukları konusunda bilgilendirilmektedir. Elektrik Mühendisleri Odası ve Makine Mühendisleri Odası'nın eğitimlerine katılıp başarılı olan bir Elektrik/Elektronik ve bir Makine mühendisinden oluşan ekipler asansörleri 28 ana başlık ve 116 noktada kontrol etmektedir. Bu kontroller neticesinde asansörlere 3 tip etiket yapıştirilmektedir :

YEŞİL ETİKET : Asansörlerin mevcut haliyle kullanılmasında sakınca olmadığını,

MAVİ ETİKET : Eksik ve hataların ivedilikle giderilmesi gerektiğini,

KIRMIZI ETİKET : Eksik ve hataların giderilmesine kadar asansörün kullanılmasının sakıncalı olduğunu

ifade eder.

Bu kontroller sırasında kontrol mühendisleri, bina sorumlusu/yöneticisi ile birlikte firma görevlisinide eksiklikler konusunda bilgilendirilmektedir. Asansörlerin eksiklikleri giderildikten sonra bir kez daha kontrole gidilmektedir.

Sorunu giderilmiş teknik ve güvenlik açısından kullanımda sakınca olmayan asansörlere yıllık kontrol raporu oluşturularak yöneticilere teslim edilmektedir. Gerekli yetki belgelerine sahip olmayan asansör firmalarının bakımını yaptığı asansörlere kontrol raporu verilmemektedir.

Grafiklerde Çankaya Belediyesi için 2002-2011 yılları arası, Yenimahalle Belediyesi için 2010 ve 2011 yılları arasında kontrol edilen asansör sayıları, 1.kontrol sonucuna göre etiketlerin oranları, 2.kontrol sayıları ve kontrol raporu düzenlenen asansör sayıları görülmektedir. Çankaya Belediyesi sınırları içindeki asansörlerde 2003 yılında 1.kontrol sonucuna göre yeşil etiket düzenlenen asansör oranı % 28 iken 2008 yılında bu oran % 70'e çıkmıştır. Bu değerler bize yapılan kontroller sonucunda asansörlerdeki iyileşmenin göstergesidir.

Asansörlerin kullanım ömürleri birçok bina donanımına göre daha fazladır. Buna bağlı olarak asansör güvenliği modern teknolojinin gerisinde kalabilmektedir.

Yeni teknolojilerin kullanımı, standart değişiklikleri ve toplumsal beklentileri karşılamak amacı ile 2009 yılında kontrol formları yenilenerek, asansörlerin güvenlik seviyeleri artırılmıştır. Bunun sonucu olarak 1.kontrollerdeki yeşil etiket oranı % 8'e düşmüştür.

Ancak bu değişim bina yöneticileri ve asansör firmaları tarafından olumlu olarak karşılanmıştır. Asansörlerin büyük kısmının eksiklikleri giderilmiş 2.kontrolleri yapılarak asansör kontrol raporları hazırlanmıştır.2011 yılına gelindiğinde ise bu oran tekrar %60 seviyesine çıkmıştır.

Grafikleri incelediğimizde karşılaştığımız bir başka sonuç ise yapılan kontrollerin yararını ortaya çıkarmaktadır. Çankaya Belediyesi'nde 2011 yılı içinde kontrol edilen asansörlerde ilk kontrollerde geline %60'lık seviye 2002 yılından beri yapılan çalışmaların sonucudur. 2011 yılında Yenimahalle Belediyesi'nde %32 lik bir yeşil etiket oranı görülmektedir.

Kamu güvenliği ve çıkarlarının savunulması noktasında çevre belediyelerle de görüşmeler yapılmış ve Asansör Kontrol Koordinatörlüğü'nün çalışmaları anlatılmıştır. Yıllık kontrollerin yasal zorunluluğu, yapılan kontrollerin istatistiklere yansıyan yararları konularından bahsedilerek Belediye yetkilileri bilgilendirilmiştir.

Bu görüşmeler neticesinde Akyurt Belediyesi ile 19.06.2008, Elmadağ Belediyesi ile 29.12.2008, Polatlı Belediyesi ile 02.03.2010, Yenimahalle Belediyesi ile 10.06.2010 ve Çubuk Belediyesi ile 22.02.2011 tarihinde imzalanan protokoller ile söz konusu belediyelerin sorumluluk alanında bulunan asansörlerin kontrolünün koordinatörlük ile işbirliği yapılmak su-

retiyile gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Kamuoyu bilgilendirme çalışmaları bu dönemde de devam etmiştir. Bina yöneticileri ve asansör kullanıcılarına yönelik hazırlanan 'Asansör ve Yürüyen Merdiven/Bant Güvenli Kullanım Kılavuzu'nun dağıtımları yapılmış, Yenimahalle Belediyesi Batıkent Semt Biriminde bina yöneticilerini bilgilendirmeye yönelik bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

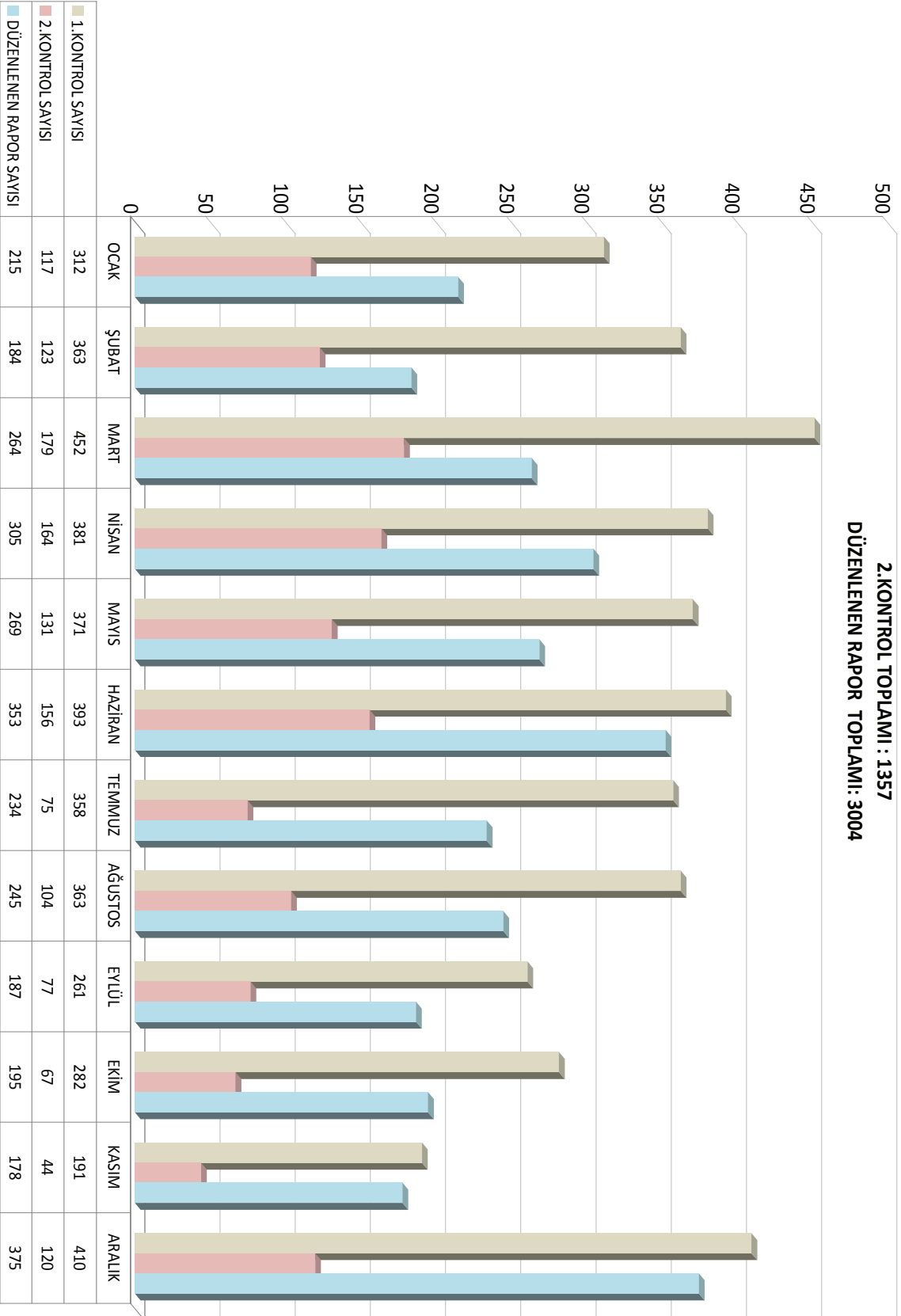
5 Kasım 2011 tarih ve 28106 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"te :

"Madde 10-(1) Asansörün piyasaya arz edildiği tarih itibarıyla ilk yılın sonunda, devamında ise yılda en az bir kere olmak üzere, her asansörün yıllık kontrolü yapının bağlı bulunduğu ilgili idare tarafından, A tipi muayene kuruluşuna yaptırılır." ifadesi yer almaktadır.

Söz konusu süreçle ilgili olarak EMO Yönetim Kurulu 24.12.2010 tarihli toplantısında Elektrik Mühendisleri Odası'nın A tipi muayene kuruluşu olmaması yönünde karar almıştır.

Yukarıda sıraladığımız gerekçelerden ötürü 01.01.2012 tarihinden itibaren birimizde yıllık kontrol hizmeti üretilmemektedir. Ancak Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi olarak üyelerimizin çalıştığı bu alandan tamamen çekilmemiş, bağlı olduğu 6235 sayılı TMMOB Kanunu, TMMOB EMO Ana Yönetmeliği, TMMOB EMO Asansörlere Ait Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Yönetmeliği başta olmak üzere ilgili tüm yasal çerçeve içerisinde asansör konusunda bilirkişilik ve asansör tescil ve kontrolü faaliyetleri yürütülmektedir.

ÇANKAYA 2010 YILI ASANSÖR KONTROL ÇALIŞMALARI
 1.KONTROL TOPLAMI : 4137
 2.KONTROL TOPLAMI : 1357
 DÜZENLENEN RAPOR TOPLAMI: 3004

ÇANKAYA 2010-1.KONTROLLERDEKİ ETİKET SAYILARI

KIRMIZI ETİKET TOPLAMI : 1078

MAVİ ETİKET TOPLAMI : 1347

YEŞİL ETİKET TOPLAMI : 1712

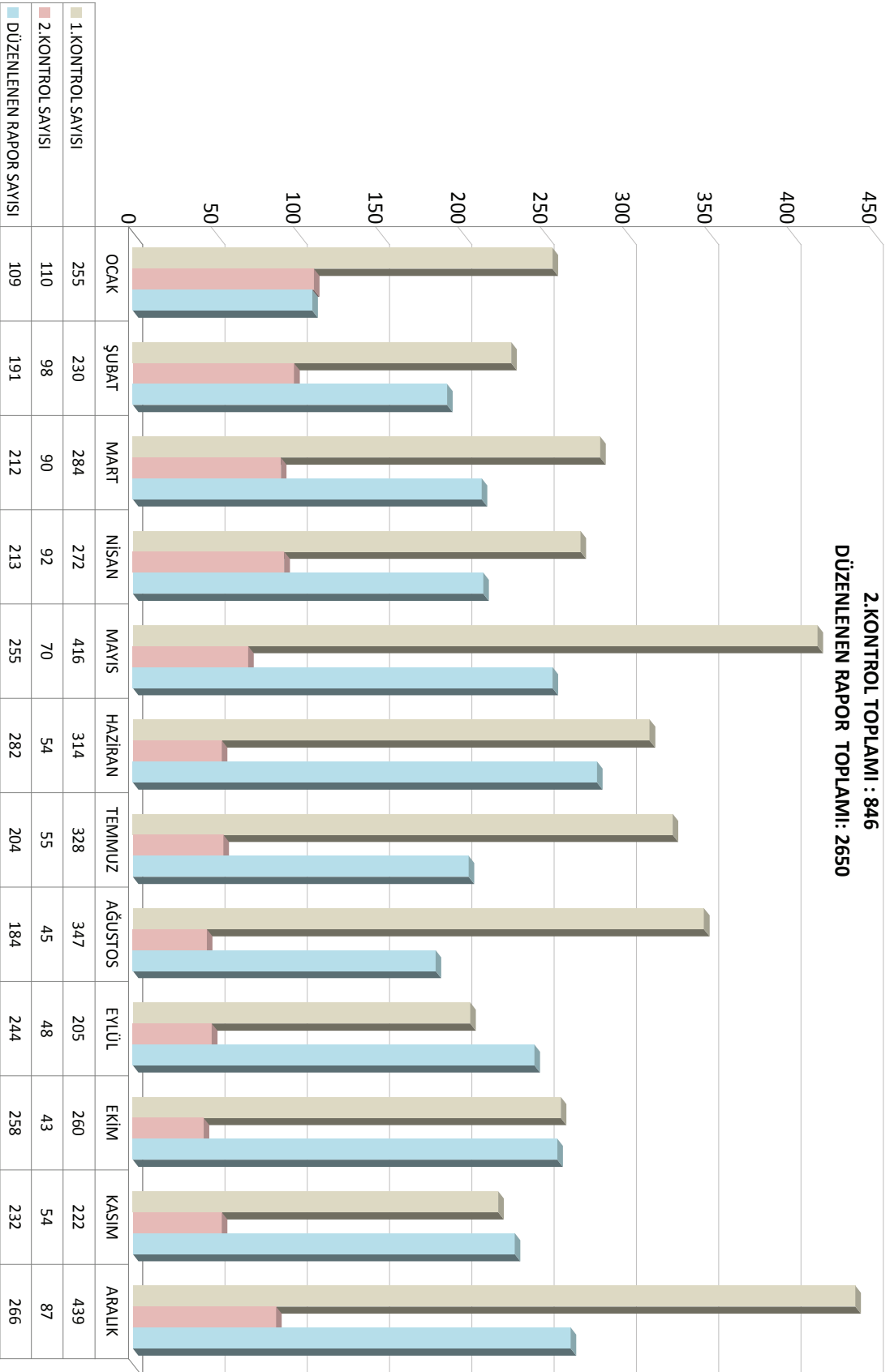

ÇANKAYA 2011 YILI ASANSÖR KONTROL ÇALIŞMALARI

1.KONTROL TOPLAMI : 3572

2.KONTROL TOPLAMI : 846

DÜZENLENEN RAPOR TOPLAMI: 2650

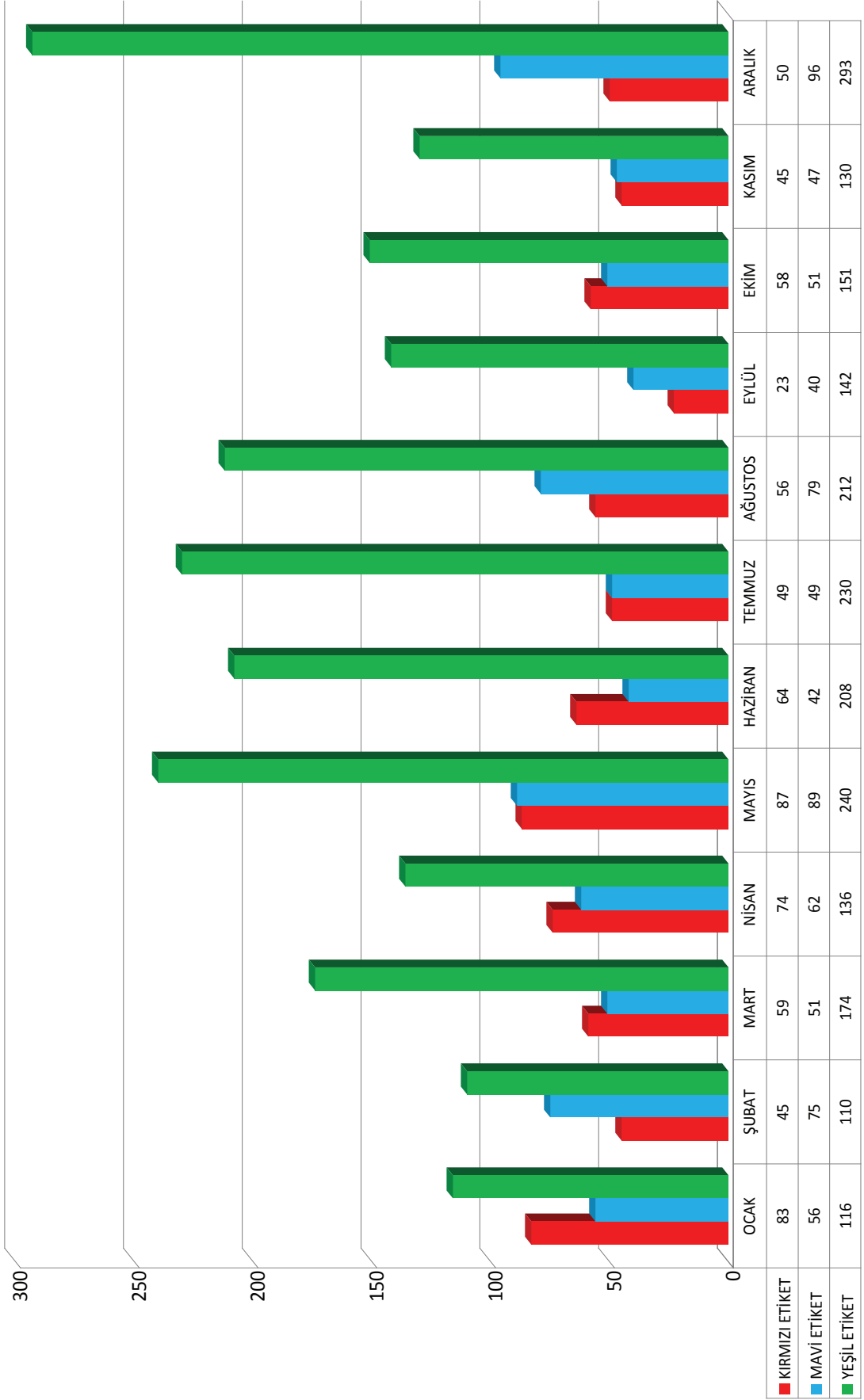

ÇANKAYA 2011-1.KONTROLLERDEKİ ETİKET SAYILARI

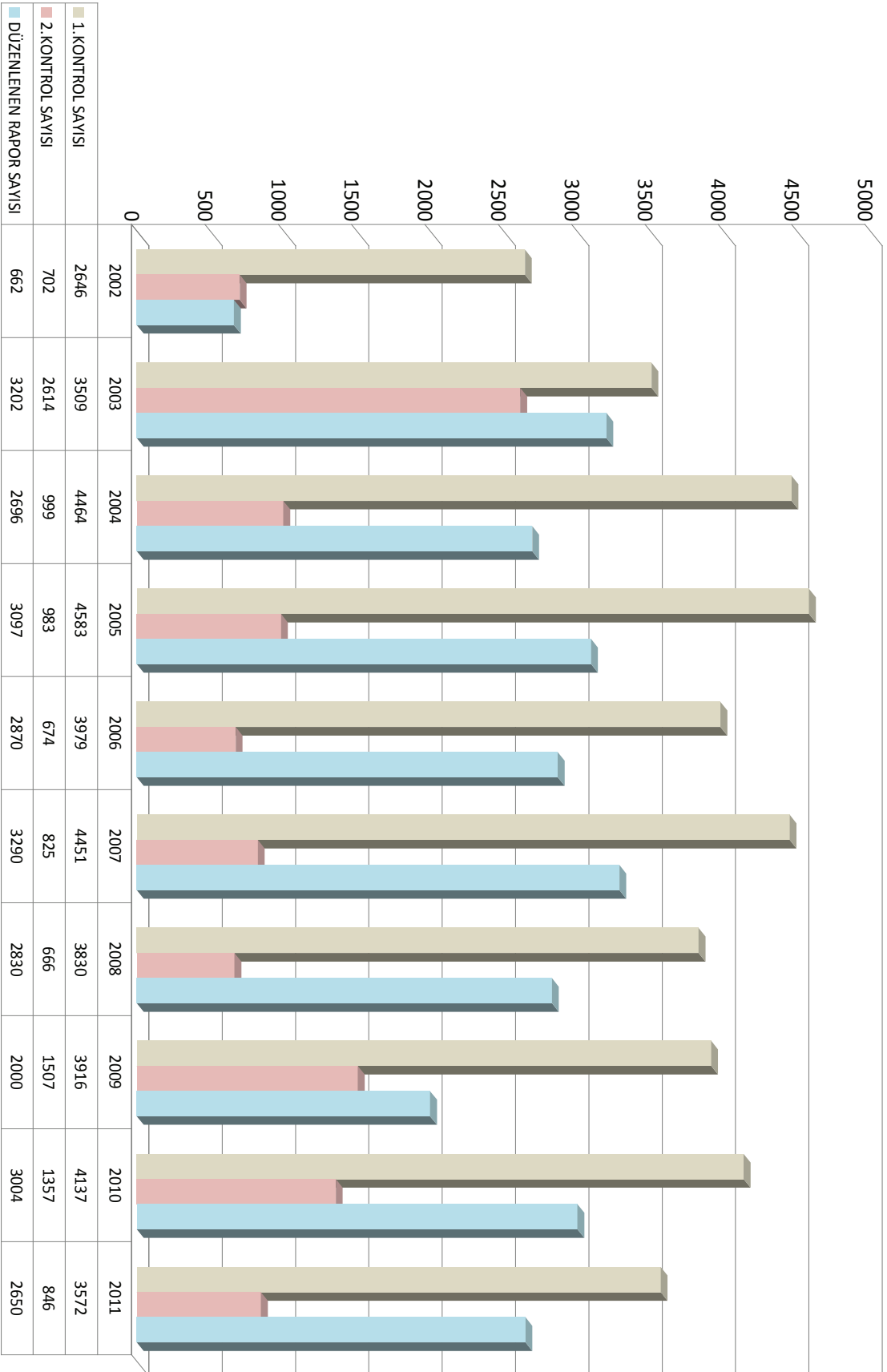
KIRMIZI ETİKET TOPLAMI : 693

MAVİ ETİKET TOPLAMI : 737

YEŞİL ETİKET TOPLAMI : 2142

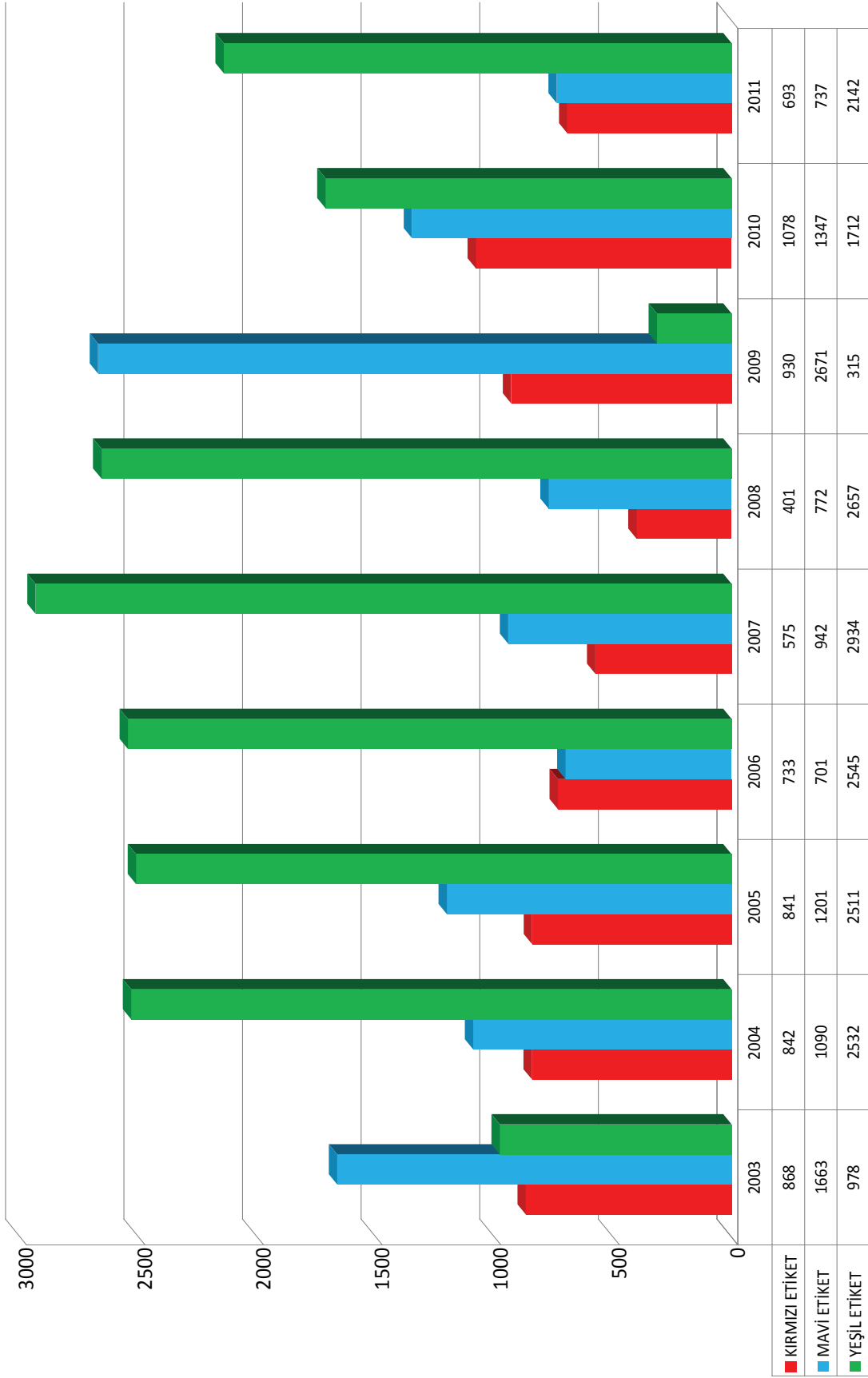

ÇANKAYA ASANSÖR KONTROL ÇALIŞMALARI

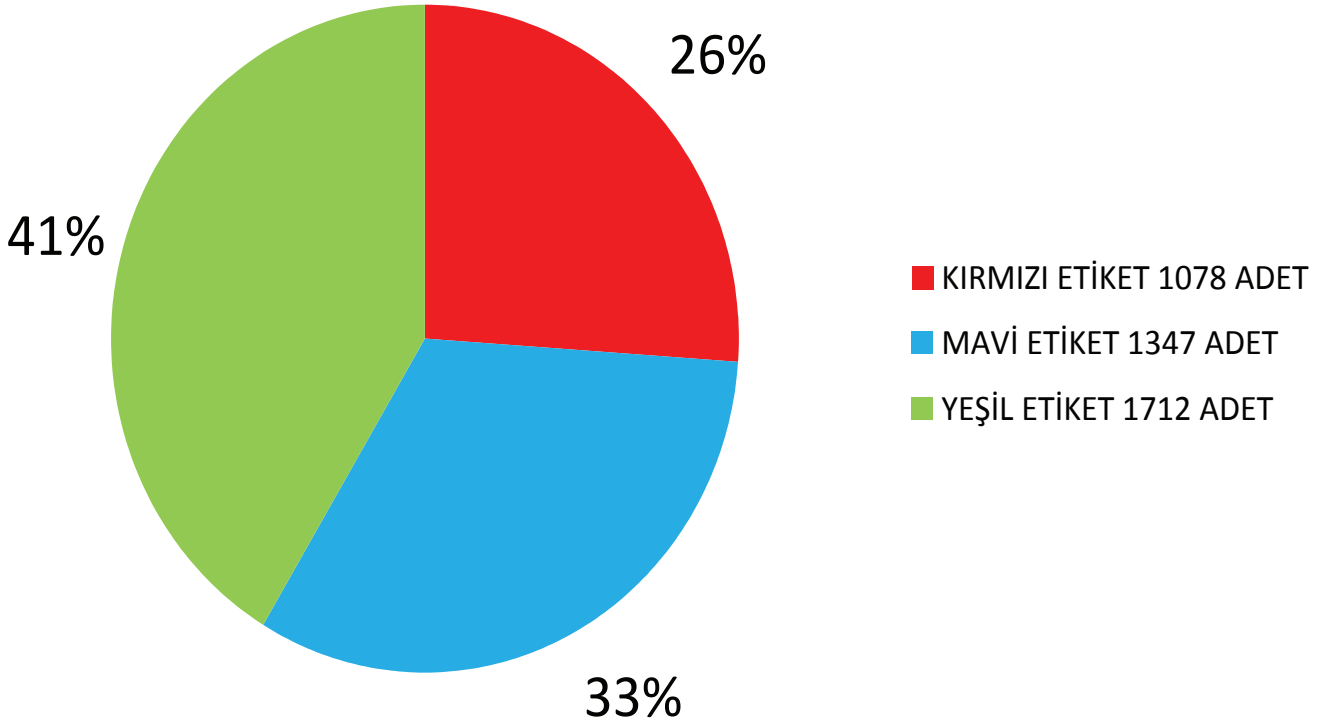

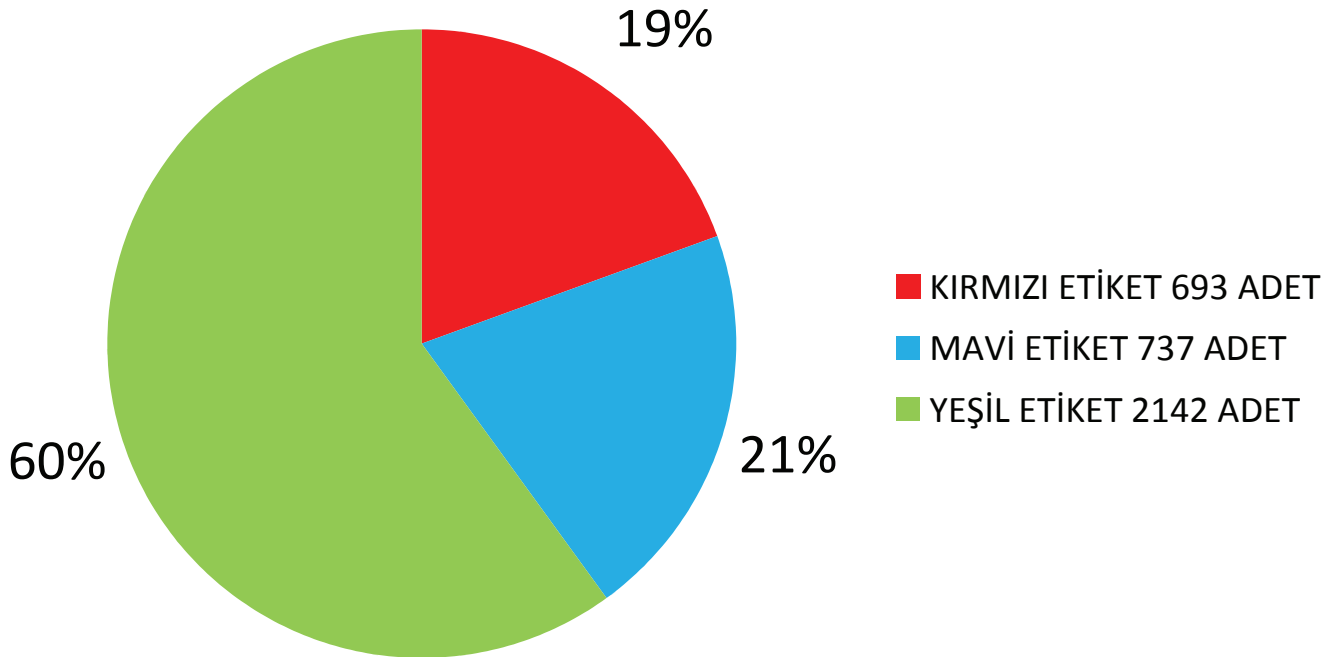
ÇANKAYA -1.-KONTROLLERDEKİ ETİKET SAYILARI

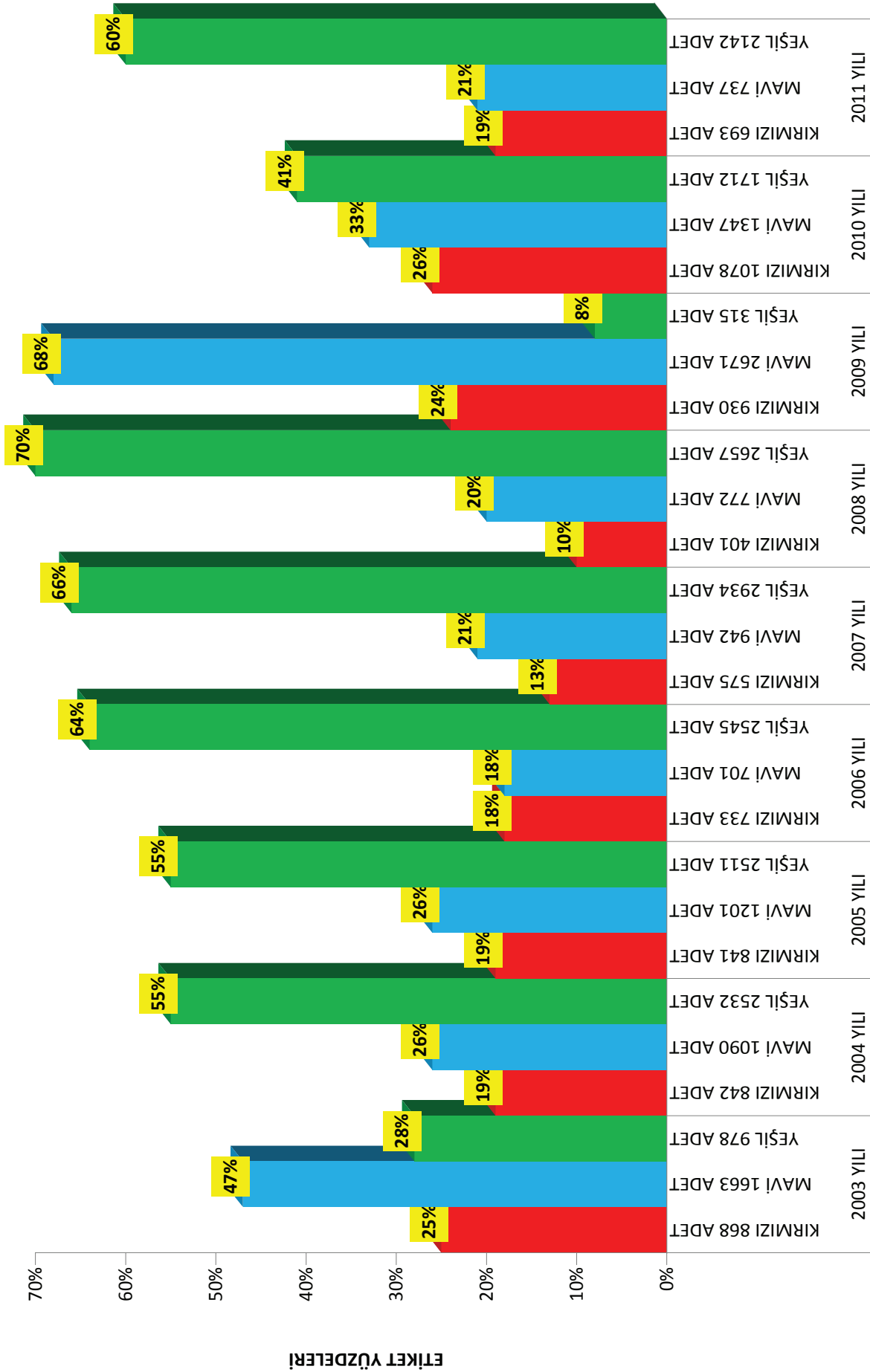
ÇANKAYA BELEDİYESİ -YAPILAN 1.KONTROLLERDEKİ ETİKET ORANLARI 2010

ÇANKAYA BELEDİYESİ -YAPILAN 1.KONTROLLERDEKİ ETİKET ORANLARI 2011

ÇANKAYA-1.KONTROL SONUCUNA GÖRE ETİKETLERİN ORANLARI

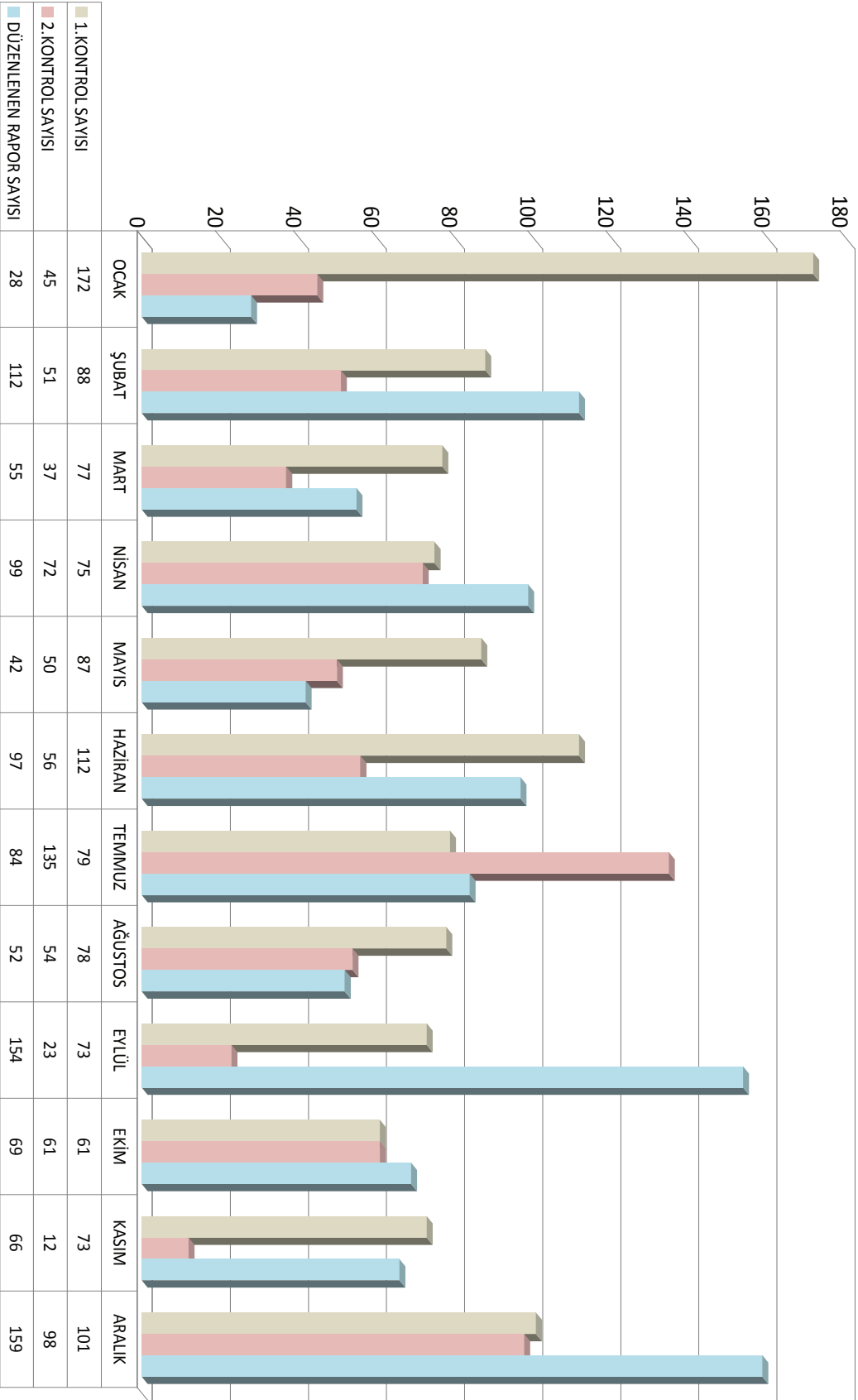

YENİMAHALLE 2011 - ASANSÖR KONTROL ÇALIŞMALARI

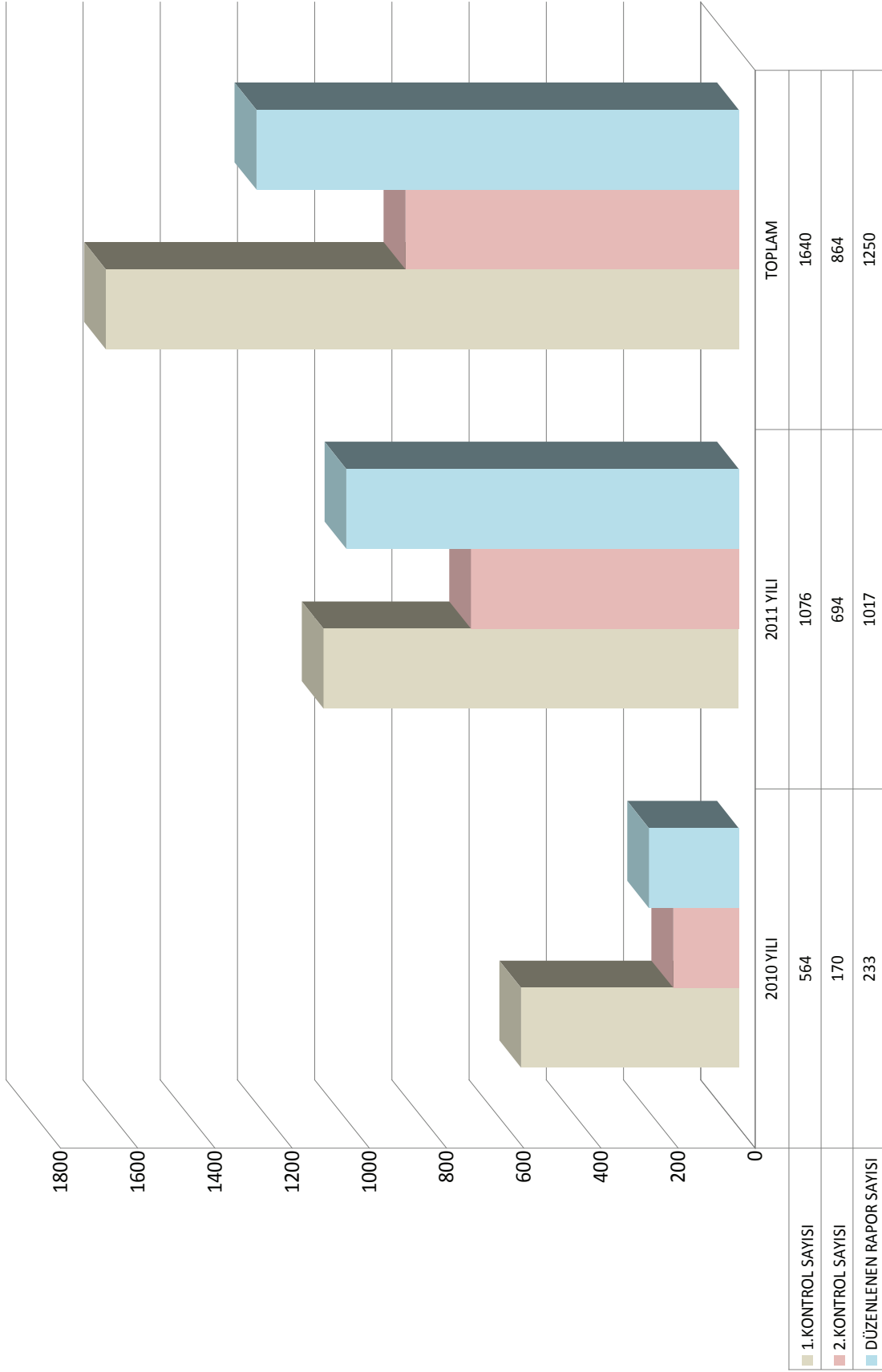
1.KONTROL TOPLAMI : 1076

2.KONTROL TOPLAMI : 694

DÜZENLENEN RAPOR SAYISI : 1017

YENİMAHALLE ASANSÖR KONTROL ÇALIŞMALARI

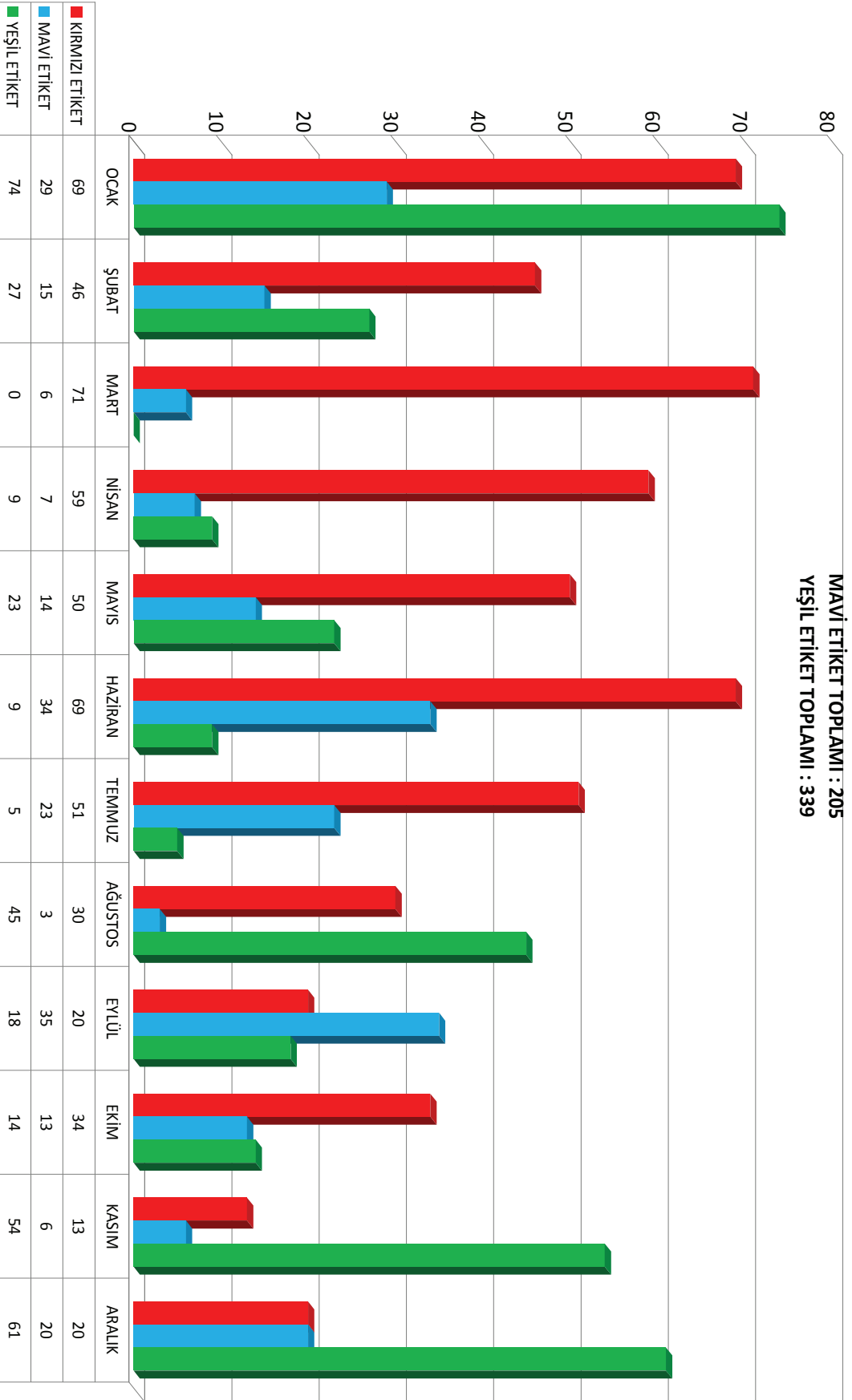

YENİMAHALLE 2011 - 1.KONTROLLERDEKİ ETİKET SAYILARI

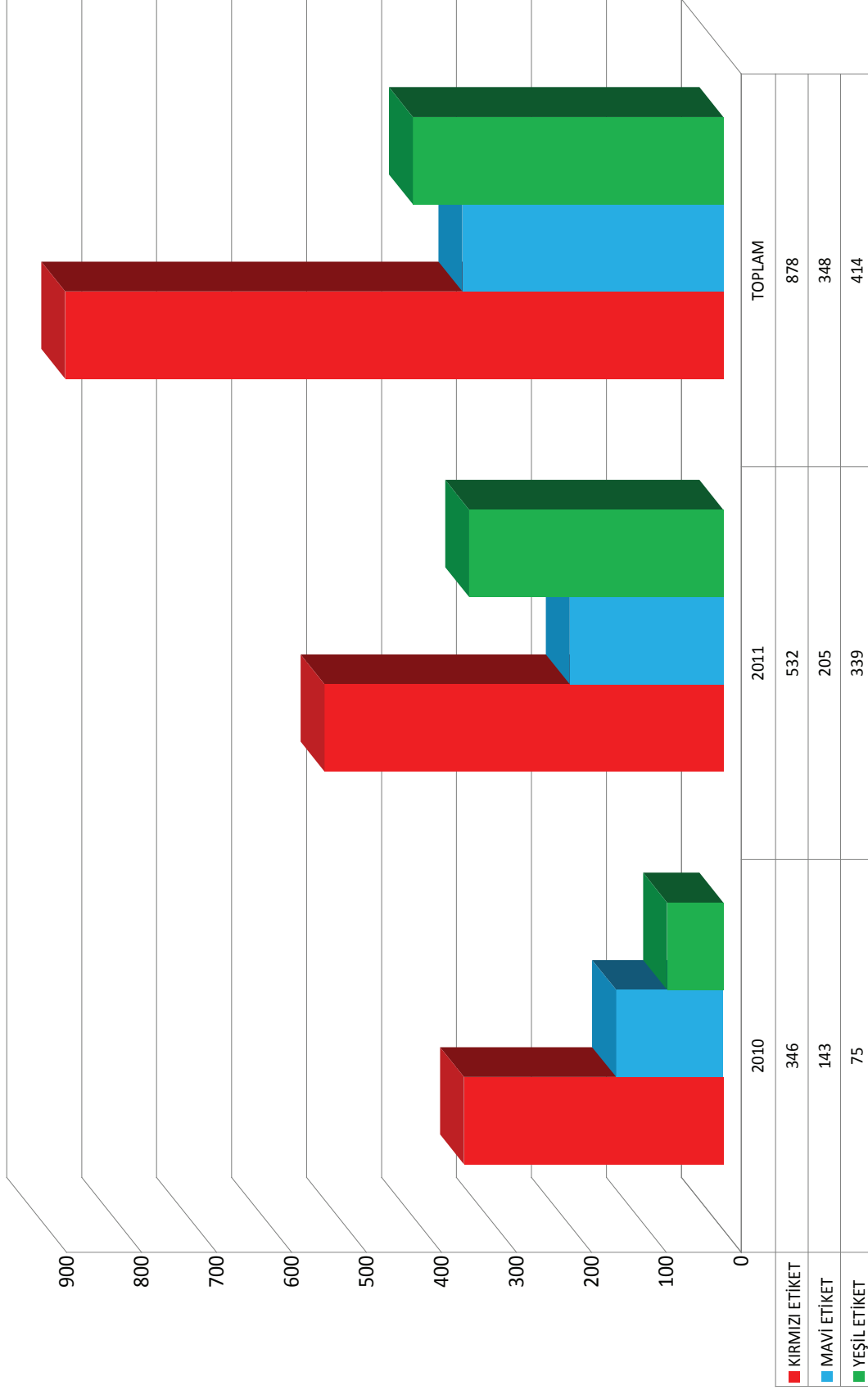
KIRMIZI ETİKET TOPLAMI : 532

MAVİ ETİKET TOPLAMI : 205

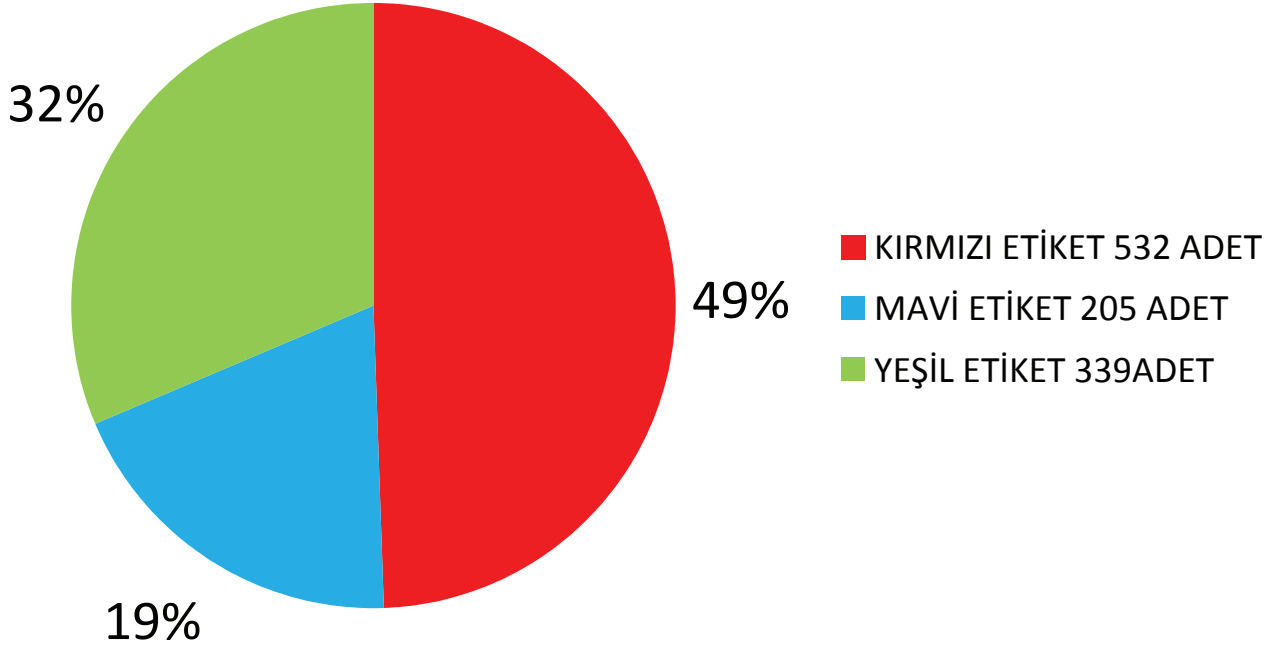
YEŞİL ETİKET TOPLAMI : 339

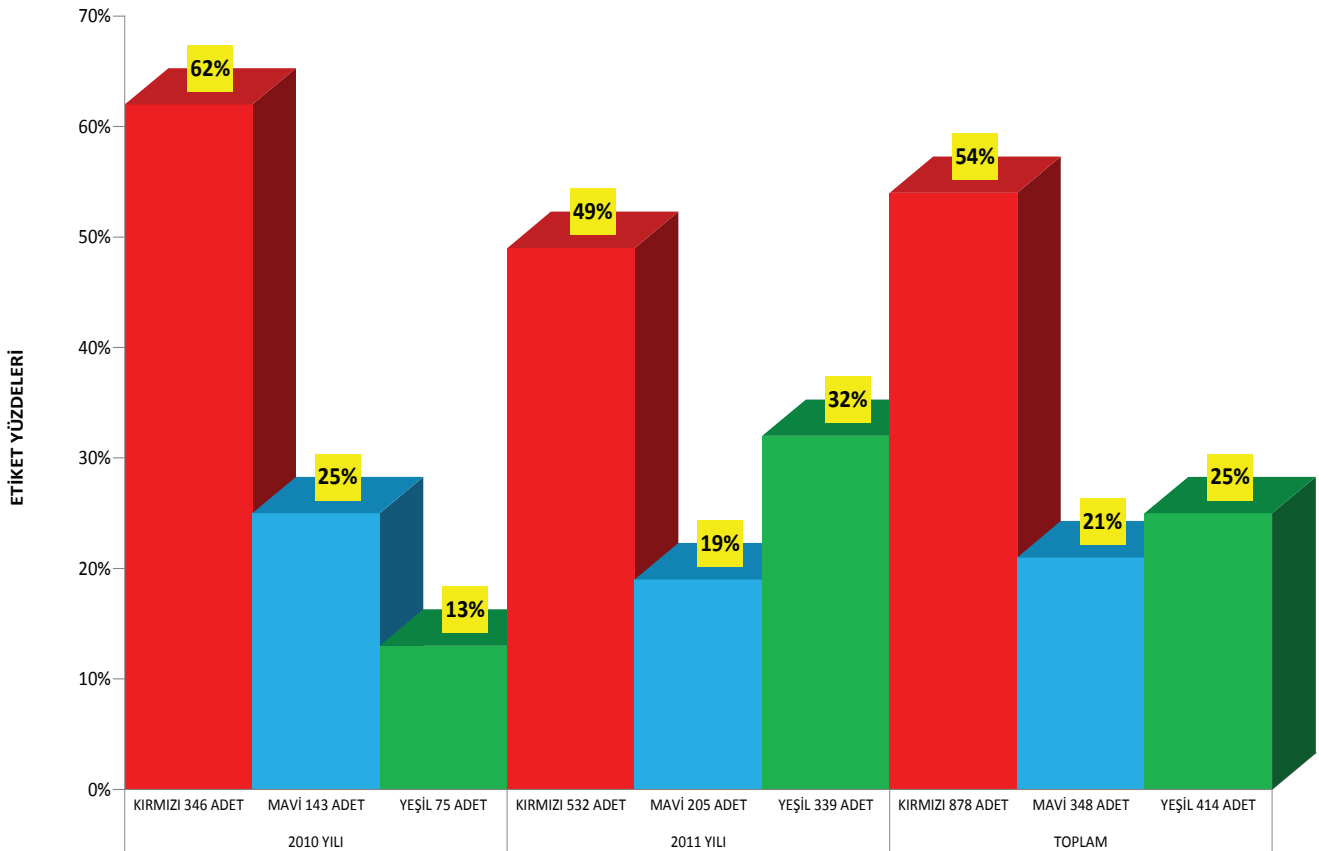
YENİMAHALLE-1.KONTROLLERDEKİ ETİKET SAYILARI

YENİMAHALLE BELEDİYESİ 2011-YAPILAN 1.KONTROLLERDEKİ ETİKET ORANLARI

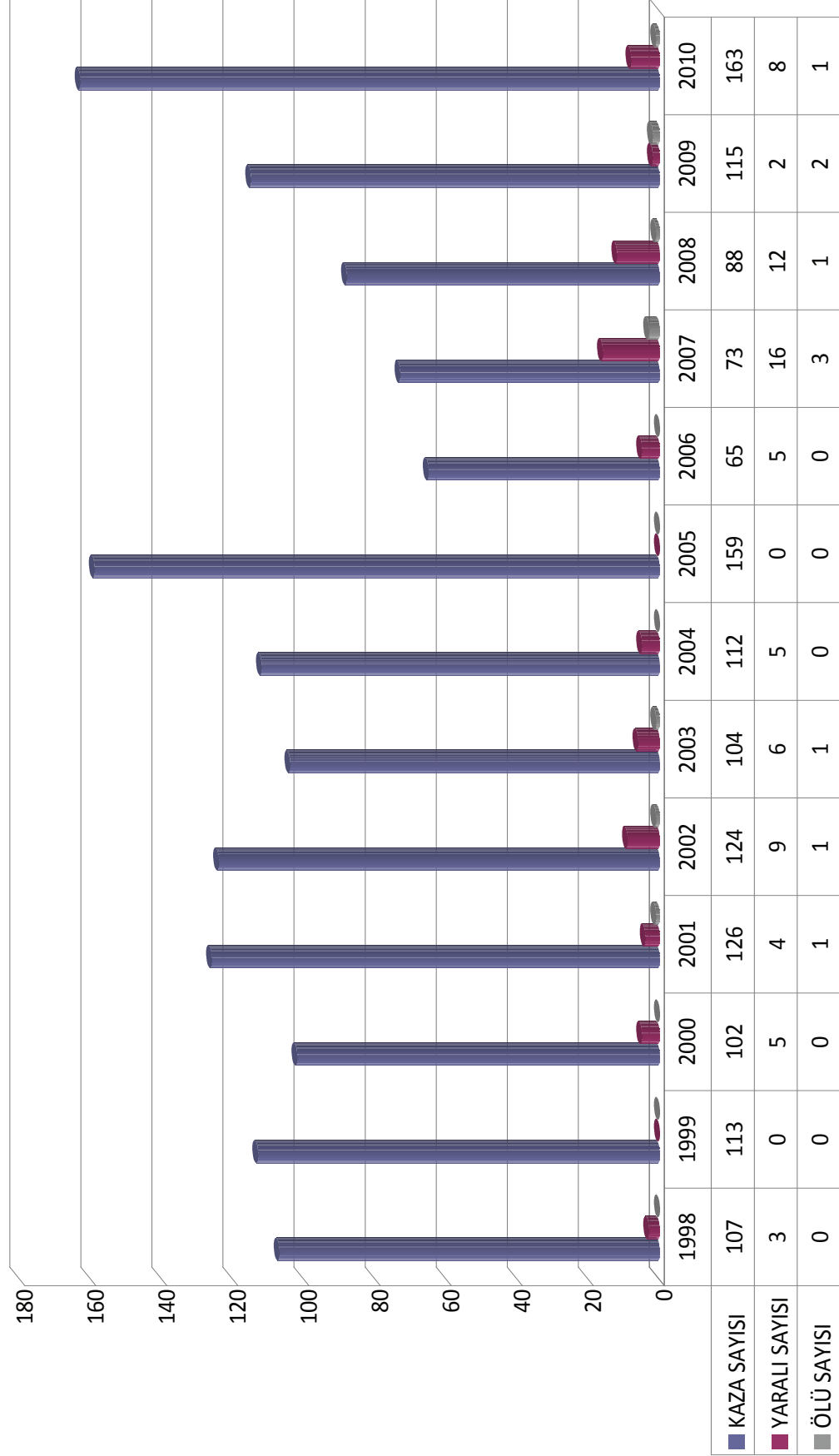

YENİMAHALLE-1.KONTROL SONUCUNA GÖRE ETİKETLERİN ORANLARI

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE MÜDÜRLÜĞÜ VERİLERİNE GÖRE 1998-2010 YILLARI ARASINDA GERÇEKLEŞEN ASANSÖR KAZALARI İSTATİSTİĞİ

GRAFİK-1